

URVS: MAJETEK, FONDY

11. přednáška, 27. 4. 2020

Ing. Marie Hladká, Ph.D.

MAJETEK

Majetek ÚSC

- **Stálá aktiva** (dlouhodobý majetek)
  - majetek, který slouží dlouhodobě, spotřeba probíhá postupně (opotřebovává se)
- **Oběžná aktiva** (krátkodobá aktiva, krátkodobý majetek)
  - majetek, který ÚSC používá ve své činnosti, ihned se spotřebuje, příp. je proces přeměny z jedné formy majetku na druhou kratší než 1 rok

Zákon o obcích a majetek

- povinnost spravovat svůj majetek účelně a hospodárně v souladu se zájmy obce a úkoly, které plní
- majetek chránit před zničením, poškozením, odcizením či zneužitím
- povinnost včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení

Publikační povinnost obce

- záměr prodat, směnit nebo darovat nemovitý majetek, pronajmout jej nebo poskytnout jako výpůjčku **obec zveřejní po dobu nejméně 15 dnů** před rozhodnutím v příslušném orgánu obce vyvěšením na úřední desce
- Publikační povinnost se **NEVZTAHUJE** na
  - pronájem bytů a hrobových míst
  - pronájem nebo výpůjčku majetku obce na dobu kratší než 30 dnů
  - pronájem nebo výpůjčku právnické osobě zřízené obcí

Zákon o krajích a majetek

- Podobné vymezení jako u obcí,
- publikační povinnost je **30 dnů**, nevztahuje se na
  - pronájem bytů,
  - pronájem anebo výpůjčku majetku kraje na dobu kratší než 90 dnů nebo
  - jde-li o pronájem nebo výpůjčku právnické osobě, jejímž zřizovatelem je kraj, nebo
  - jde-li o pronájem silničního nebo silničního pomocného pozemku v souvislosti se zvláštním užíváním silnic podle zvláštního zákona,
  - na výpůjčky nebo pronájem majetku svěřeného příspěvkovým organizacím zřízeným krajem.

Dlouhodobý majetek

- Účtová třída 0

- nehmotný DM – ú. sk. 01
- hmotný DM - 02, 03
  - Drobný DM: DDNM – 018, DDHM – 028
- finanční DM – 06
- 04 – nedokončený a pořizovaný DM,
- 05 – poskytnuté zálohy na DM
- oprávky – 07, 08

- ÚSC majetek neodepisovaly, odepisovat začaly od roku 2012

Analytické účty k majetku

ČÚS 701, bod 3 (část)

Při vytváření analytických účtů bere účetní jednotka v úvahu zejména následující hlediska:

- a) členění podle jednotlivých druhů majetku, hmotně odpovědných osob, míst uložení či umístění majetku,
- b) zatížení majetku zástavním právem nebo věcným břemenem, převedené nebo poskytnuté zajištění,
- c) změna reálné hodnoty u majetku určeného k prodeji
- d) Aj.

Vyhláška 410/2009 Sb.

- co se promítá do jednotlivých položek rozvahy
(§11-32) → vymezení DM
- metody při evidenci, účetní metody
- co vstupuje a nevstupuje do pořizovací ceny DM (§55)

DHM – Vyhláška 410/2009 Sb., 14:

- pozemky, bez ohledu na výši ocenění
- kulturní předměty, bez ohledu na výši ocenění
- stavby, bez ohledu na výši ocenění a dobu použitelnosti
- samostatné movité věci a soubory movitých věcí s dobou použitelnosti delší jak 1 rok, jejich ocenění je vyšší jak 40000 Kč, předměty z drahých kovů
- pěstitelské celky trvalých porostů
- DDHM – doba použitelnosti > 1 rok, ocenění > 3 000 Kč a max. 40000 Kč, spodní hranici lze vnitřním předpisem snížit
- ostatní DHM – dospělá zvířata, ložiska nevyhrazeného nerostu (obojí bez ohledu na výši ocenění, technické zhodnocení
- 042 – nedokončený DHM

DNM – Vyhláška 410/2009 Sb., 11:

- zejména nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, software a ocenitelná práva, s dobou použitelnosti delší jak 1 rok a u kterých je ocenění vyšší jak 60 000 Kč, povolenky na emise, preferenční limity
- technické zhodnocení, ocenění > 60 000 Kč v rámci účetního období
  - i když majetek účetní jednotka užívá, ale nevlastní
- DDNM – doba použitelnosti > 1 rok, ocenění > 7 000 Kč a max. 60 000 Kč, spodní hranici lze vnitřním předpisem snížit
- 041 – nedokončený DNM

Dlouhodobý finanční majetek

– Vyhláška 410/2009 Sb., 17:

- CP a podíly, které budou v držení účetní jednotky déle než 1 rok
  - majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem (více jak 50 %)
  - majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem (více jak 20 %)
  - dluhové cenné papíry držené do splatnosti
  - půjčky osobám ve skupině (úročené půjčky obchodním společenstvem, kde má obec rozhodující vliv)
  - jiné dlouhodobé půjčky (úročené půjčky ostatním obchodním spol.)
  - termínované vklady dlouhodobé
  - ostatní DFM (např. vklady s menšinovým vlivem)
- 043 – pořizovaný DFM

Drobný DM

- Při pořízení je uhrazen jako PROVOZNÍ NÁKLAD, cena vstupuje do nákladů
  - 558 – náklady z drobného dlouhodobého majetku
- DDM se sleduje na majetkovém účtu
  - 028 DDHM
  - 018 DDNM
- a na účtu OPRÁVEK 088, 078

Podrozvahová evidence majetku

- Účty **901, 902** - Jiný drobný dlouhodobý majetek
= majetek, který nesplňuje pouze podmínku dolní hranice pro vykazování na účtu 018, 028
- **903** – Ostatní majetek:
  - majetek svěřený zřizovaným příspěvkovým organizacím
  - majetek vložený a vytvořený v DSO, jehož je obec členem
  - a další...
- Další účty účtové třídy 9

Odpisování majetku

- ČÚS č. 708
- ÚSC o odpisech účtují od roku 2012.
- K 31.12.2011 poprvé oprávký majetku.
- ÚSC mohou odepisovat majetek
  - rovnoměrně (lineárně),
  - výkonový způsob odepisování,
  - komponentní způsob odepisování.

Krátkodobý majetek

- Zásoby
- **Krátkodobý finanční majetek** - rozpočtové účty, ostatní bankovní účty, krátkodobý finanční majetek, peníze, návratné finanční výpomoci
- Pohledávky

Zásoby

- ČÚS č. 707 - účtování způsobem A (průběžný způsob) nebo B (periodický způsob) - rozhodnutí účetní jednotky ve vnitřním předpise)
- Je dovoleno oba způsoby kombinovat, v rámci analytických účtů však může být uplatněn jenom jeden způsob.
- Při obou způsobech musí úbytky zásob vykázané v účetní závěrce odpovídat skutečnému úbytku zásob.

FONDY

Peněžní fondy ÚSC

- ČÚS č. 704 – Fondy účetní jednotky (najděte si v ÚZ a prostudujte)
- ÚSC zřizují peněžní fondy dobrovolně
- Zřizovatel
  - zastupitelstvo obce
  - rada kraje, pokud si tuto působnost nevyhradí zastupitelstvo kraje
- ÚSC nemusí mít zřízený žádný peněžní fond → prostředky soustředěny pouze na bankovním účtu (ZBÚ – viz minulou přednášku)

Statut peněžního fondu

- statut vydává ten orgán ÚSC, který peněžní fond zřídil
- příjmy a výdaje peněžního fondu, specifikace použití prostředků fondu
- může být vydán formou OZV (Obecně závazné vyhlášky)

Peněžní fondy

- peněžní fondy mohou být **účelové**
  - př. sociální fond obce
  - př. fond bytové výstavby
- peněžní fondy mohou být **bez účelového určení**
  - př. fond rezerv a rozvoje

Účtování peněžního fondu

- Fond je napojen na rozpočet ÚSC
  - peněžní prostředky se ve fondu pouze ukládají, pokud mají být použity, převedou se zpět do rozpočtu
- Peněžní operace jsou realizovány přímo z účtu peněžního fondu

Využívané syntetické účty

- SÚ 236 – běžné účty peněžních fondů – peněžní prostředky fondu
- SÚ 411 – fond odměn– pasivní účet
- SÚ 412 – FKSP– pasivní účet
- SÚ 413, 414 – rezervní fondy– pasivní účet
- SÚ 416 – fond reprodukce majetku, **fond investic** – pasivní účet
- SÚ 419 – ostatní fondy – pasivní účet
- SÚ 548 – tvorba fondů – nákladový účet
- SÚ 648 – čerpání fondů – výnosový účet

Účtování o fondu

Výsledkové – účtování tvorby a použití fondu přes 548, 648; zkresluje výši výnosů a nákladů

Zdrojové – pouze přes 401, 419

Pozn.: účet 401 je použit k tvorbě investičních fondů z odpisů u PO, dle ČÚS 704 je možné jej využít i u peněžních fondů ÚSC (AE!!)

Je možná též přímá tvorba fondu (z výnosů, např. úroků z bankovního účtu fondu):

236 MD / 6xx D a 401 MD / 419 D

(např. SÚ 662, 603, 64x, 649, příp. 403 – pozor na rozpočtovou skladbu)

Použití fondů

Zjednodušeně:

5xx MD / 236 D

419 MD / 401 (648) D

- Náklady např.
  - 501 – spotřeba materiálu,
  - 569 – bankovní poplatky,
  - 511 – opravy a udržování, příp.
  - 042 – pořízení DM.